משניות מבוארות

מסכת נגעים פרק יא

אפילו הלך הנֶגַע למַרְאֵה מן החתיכה, הרי היא צריכה שרפה, שהרי משחזר נגע מתחלתו כבר הוצרך לשרפה ביחד עם הבגד שלקח משם. קייטא. בגד שרגילין לוכשו רק בקיץ. וישׁ מפרשים דהיינו בגד המיחד לעשׂות ובוקרין בו. ובכבר נתבאר במשׁנה ג שבגד צבוע אינו מטמא.

ז **קִיְּטָא שֶׁיֵּשׁ בּוֹ פְּסַפְּסֵי צִבּוּעִים וּלְבָנִים, פּוֹשֵׁט מִזֶּה לָזֶה. שְׁאָלוּ אֶת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְהָרֵי הוּא פְּסַפְּס יָחִיד. אָמַר לָהֶן, לֹא שָׁמַעְתִּי. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא, אֲבָל מַה לוֹ, אִם לְכָלִים דִּבְרֵי חֲכָמִים הֵן. הֵן. אָמַר לוֹ, שָׁמַע יְעַמּוֹד בּוֹ שְׁנֵי שְׁבוּעוֹת, וְהָעוֹמֵד בְּבַגְדִּים שְׁנֵי שְׁבוּעוֹת טָמֵא. אָמַר לוֹ, חָכָם גָּדוֹל אַתָּה, שֶׁקִּיַּמְתָּ דִּבְרֵי חֲכָמִים. הִפְשִׁיטוּן הַסָּמוּךְ, כָּל שֶׁהוּא. הָרָחוּק, כַּגְּרִים. וְהַחוֹזֵר, כַּגְּרִים: **ח** הַשְּׁחִי וְהָעֵרֵב מִטַּמְּאִים בְּנְגָעִים מִיָּד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הַשְּׁחִי, מִשֶּׁיִּשְׁלַךְ. וְהָעֵרֵב, מִיָּד. וְהָאוֹנֵן שֶׁל בִּשְׂתָּן, מִשֶּׁיִּתְלַבֵּן. כַּמָּה יְהֵא בְּבַקְעַת וּתְהֵא מִטַּמְּאָה בְּנְגָעִים, כְּדֵי לֶאֱרֹג מִמֶּנָּה שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ שְׁתֵּי וָעֶרֶב, אֲפִילּוּ כֻּלָּהּ שְׁתִּי, אֲפִילּוּ כֻּלָּהּ עֶרֶב. הָיְתָה פְּסִיקוּת, אֵינָהּ מִטַּמְּאָה בְּנְגָעִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֲפִילּוּ פְּסִיקָה אַחַת וְקִשְׁרָהּ, אֵינָהּ מִטַּמְּאָה: רַבִּי אוֹמֵר, אֲפִילּוּ פְּסִיקָה אַחַת וְקִשְׁרָהּ, אֵינָהּ מִטַּמְּאָה. **ט** הַמַּעֲלָה מִן הַבַּקְעַת לְחַבְרָתָהּ, מִן הַסְּלִיל לְחַבְרוֹ, מִן הַכֹּבֶשׁ הָעֶלְיוֹנָה לְכֹבֶשׁ הַתַּחְתּוֹנָה, וְכֵן שְׁנֵי דַפֵּי חֻלּוּק שֶׁנָּרְאֶה נֶגַע בְּאֶחָד מֵהֶן, הֲרֵי הַשֵּׁנִי טָהוֹר. בְּנֶגַע הַמַּסֶּכֶת וּבִשְׂתִּי הָעוֹמֵד, הֲרֵי אֵלּוּ מִטַּמְּאִין בְּנְגָעִים מִיָּד. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, הַשְּׁתִי אִם אֵינוֹ רָצוּף. מִטַּמֵּא: **י** נִרְאֶה בְּשִׁתִּי הָעוֹמֵד, הָאֲרֵיג, הַשְּׁתִי הָעוֹמֵד טָהוֹר. נִרְאֶה בַּסָּדִין, שׁוֹרֵף אֶת הַנִּימִין. נִרְאֶה בַּנִּימִין, הַסָּדִין הָיָה טָהוֹר. חֻלּוּק שֶׁנִּרְאֶה בּוֹ נֶגַע, מְצִיל אֶת הָאֲמִרִיּוֹת שֶׁבּוֹ. אֲפִילּוּ הֵן אַרְבָּעָה: **יא** כָּל הָרֹאוּי לְטַמֵּא טֻמְאַת מַת אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ לְטַמֵּא מִדְּרָס, מְטַמֵּא בְּנְגָעִים. קְמוֹן קָלַע שֶׁל סְפִינָה, וּוֹילוֹן, וְשָׁבִיס שֶׁל סַבָּכָה, וּמִטְבָּחוֹת שֶׁל סְפָרִים, וְגִלְגֻּלִּין, וְרִצּוּעוֹת מְנִעֻל וְסַנְדָּל שֵׁשׁ בָּהֶן רוֹחַב כַּגְּרִים. סָגוּס שֶׁנִּרְאֶה בְּנְגָעִים. הֲרֵי אֵלּוּ מִטַּמְּאִין בְּנְגָעִים. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, עַד שֶׁיִּרְאֶה בְּאֲרִיג וּבַמּוֹכִין.

ז קייטא בגד קיץ שיש בה פספסים. פרוש שהיא מטמרת בצבעים רבים. חלק מהפספס בצבעים וחלק ולבנים. שחלק מהפספס בצבע, וחלקם בלבן. הלבנים פושין מזה לזה, מלבן ללבן, אף על פי שהקשיון רחוק מהאמון. והצבוע מפסיק בין האמון לקשיון. דבגגיי בגדים הקשיון יכול להיות רחוק (ובלבד שיהא באותו צד לא מצד אחד לשני חוץ מעורות, וצריך עיון). שאלו חכמים את רבי אליעזר, הרי הוא פספס יחיד. פרוש אם לא היה בו אלא פספס יחיד שהוא לבן והשאר צבוע, האם צריך הסגר או לא, דהלא אין לו להיכן יפשׂה. אמר להן רבי אליעזר לא שמעתי מרבותי. פרוש שמעתי מרבותי שצריך הסגר והטעם לא שמעתי. אמר לו רבי יהודה בן בתירא אלמד בו, כלומר הרשיני לומר לקיבוץ טעם לדבר. אמר לו רבי אליעזר אם לכים דברי חכמים הן, אם תאמר טעם לפרש דברי חכמים. כן. אמר לו רבי יהודה בן בתירא. יסגיר שמא יעמוד בו שני שבועות והעומד בבגדים שני שבועות טמא. אפילו בלא פשיון. אמר לו רבי אליעזר לרבי יהודה חכם גדול אתה שקימת דברי חכמים. עין פרק יב משׁנה ג. הפשיון הסמוך לנגע, שיורו כל שהוא. שהפשיון הרחוק כגון שהיה האון בצד אחד של הבגד והפשיון מצד שני, צריך הפשיון שיהיה בו כגרים, וחזור כגון שבבא שבעת שני וקרע ושרף מה שקרע ושם טלאי וחזר הנגע, שיורו כגרים. השחי. היינו חוטין המנשכין לארך בארגת הבגד. והערב חוטו הנכנס בין חוט לחוט ברוחב הבגד. **ח** חבילות חוטי השתי והערב של צמר שנכר בין שתי לערב, והערב עץ מאד, מטמאים בנגעים מיד. הינו מיד שנטוה, אפילו לא נגמרה מלאכתן. רבי יהודה אומר השתי מטמא בנגע רק משישלך. היינו בימים רותחין. ויש גורסין משישלה. היינו משיסיריו אותו מן היורה שנשולקין אותו שם קלבנו. (שם מה) "בבגד צמר או בבגד פשתים" (שם מח) "או בשתי או בערב", מה בגד שנמנרה מלאכתו, אף שתי צריך שתגמר מלאכתו. והערב מטמא מיד. והאונין של פשתן מטמאין משישתלבנו. אפילו עדיין הם מטוה. לפי שבפשתן יש מין נכר בין שתי לערב כמו בצמר, לכך לא מפליג בין שתי לערב אלא משׁנתלבנו בתנור. שנותנים אותו בתנור שיתחממו בתנור ויתלבנו שם. ובראיה צורה החוטין מטמאין בנגעים כשהם בבקעת. היינו חוט הכרוך כבדור. כמה יהא בבקעת ותהא מטמא בנגעים. כדי לארג ממנה בגד של שלש אצבעות שתי וערב. ואין שיהא לארג ממנו שלש אצבעות שתי וגם שלש אצבעות ערב. אפילו כלה שלו או אפילו כלה ערב. מטמא. אלא שיעור בארוך צריך שיהא בו של שתי ושל ערב. היתה פסיקות. שהיו החוטים שבפסקם מפסיקים. אינה מטמאה בנגעים. וסוכר התנא דאם הם קשורים. אפילו היו מקדם מפסקין, מטמאין בנגעים. רבי יהודה אומר אפילו היה רק פסיקה אחת וקשרה, לא הוי חבור, ולכן אינה מטמאה. **ט** המעלה חוט מן הבקעת לחברתה. היינו גלגל חוטין מבקעת לחברתה כדי לעשׂות בקעת אחת גדולה, ועדיין חוט מחברן, וכן אם גלגל את הסליל לחברו, היינו עץ חלול כמין קנה שמחמרין עליו המטוה, ואם גלגל מאחד לשני ועדיין הוא מחבר, או מן כובוד העליונה לכובד התחתונה. שני עצים עגלים שאורגין מורכין בהן השתי, (בכל אלו אם נראה נגע בחלק אחד הרי השני טהור), וכן שני דפי חלוק. היינו חלוק, בגד שבא משני חלקים ומחבר במקצת ולא בכלו, שנראה נגע באחד מהם, הרי השני טהור. בנגע המסכת ובשתי העומד בין הנירשים על מכונו, ובשתי העומד בין כובד עליון לכובד תחתון, שנמתחין שם חוטי השתי, הרי אלו מטמאין בנגעים מיד, ואפילו כל חוט מטמאין בפני עצמו ואין בו רוחב כגרים. כלה חבור זה לזה, ואם נראה נגע בצד אחד טמא גם צד האחר. רבי שמעון אומר בשתי אם אינו רצוף מטמא. היינו שחוטין רצופין זה אצל זה, כעין רצפה שאורגין זה אצל זה, מטמא. ואם הם אינם רצופים, חזינן כל חוט כאלו הוא בפני עצמו (ובתפא"י מפרש שהחוטין שעל כובד עליון, שאינם מנחין יחד כפי הראוי, אלא מנחין מבולבלין, אינם מצטרפין, וצריך עיון). **י** נראה הנגע בשתי העומד, היינו שהשאיר בסוף הבגד חוטי שתי שאינו עתיד לארגן, האריג טהור. וכן נראה הנגע בארג, השתי העומד טהור, ודקה מה שאין עתיד לקצץ מן השתי עם האריג (דמה שעתיד לקצץ עם השתי נחשב כאריג עד שעור ארך המפרש במשנ"יות כלים פרק כט משנה א). נראה בנגע בסדין, שורף את הנימין. נראה בנימין, הסדין הי טהור. חלוק שנראה בו נגע, מציל את האמריות שבו. אפילו הן ארבעה: **יא** כל הראוי לטמא טמא מת אף על פי שאינו לטמא מדרס, מטמא בנגעים. קמון קלע של ספינה, ווילון, ושבים של סבכה, ומטבחות של סברים, וגלגלין, ורצועות מנעל וסנדל שיש בהן רוחב כגרים. סגוס שנראה בנגעים. הרי אלו מטמאין בנגעים. רבי אליעזר בן יעקב אומר, עד שיראה בארג ובמוכין.

מסכת נגעים פרק יב

משניות מבוארות

היינו בשערות הבולטות ממנו. החמת, נאד של עור. והתורמל, כיס של עור שהרועה מניח בו חמצין, וקושרין אותן ובכפלן הצור במקום הקשר. הנגעים שבהן נראין בדרכן, כשאינו פושט הכפלים שבהם, אבל אינו צריך לחשב שם שבכפל, ופושה הנגע מתוכו לאחוריו, ומאחוריו לתוכו, פרוש אם הנגע בתוכו, ואחר הסיבר פשה לאחוריו, או הנגע באחוריו ופשה לתוכו, הרי הוא מטמא בכבד" (רע"ב ובריב עייק). **יב** בגד המסבר, שהיה בו נגע וכבעו, ואין הנגע נכר בו, שנתערב בארגים, כלם טהורים, דאת הנדאי מטמא ואינו מטמא את הספק, מכיון שעדיין לא נזקק לכבוד. קצצו לכבד ונעשאו מוכין, קרעים קטנים פחות מג' על ג' ולא הובדלו לגמרי, טהור המתר מהבגד, והמוחלק שנתערב באחרים, כלם טמאין, כיון שנזקק כבר לטמאה, כדלעיל פרק ה משׁנה יב, אין הספק מטהרו, קצצו ונעשאו מוכין, טמא, ואסור בהנאתן, דהא שרפה בעי.

פרק יב

(והוא דיני נגעי בתים)

א) כל הבתים מטמאין בנגעים חוץ משל עכו"ם, דכתיב (יד. לז) "בבית ארץ אחזתכם", דמשמע אחזתכם מטמאה בנגעים ואין אחזתם הערכה מטמאה בנגעים, והינו אפילו קנו בית בארץ ישראל, אבל חוצה לארץ אפילו בית של ישראל אינה מטמאה, דכתיב ארץ אחזתכם" כתיב (שם), הלוקח בתים מן העכו"ם והיו בהן נגעים, יראו כנגע שבא בתחלה, דכתיב "בבית הנגע בזמן שהיו עכו"ם, אינם עולים מן החשבון, עין לעיל פרק יא משׁנה א, ועין שם בהערה. כתוב בתורה גבי נגעים קירות הבית שני פעמים (שם לז. לט), נלפינו מזה שצריך אר"ב קירות, אבל בית עגול, עד שיהא בית טריגון, שיש לו שלש זויות, וכן בית שיש לו שתי זויות או חמש, וכן בית הבנוי בסטיפה או באסקוריא, הוא תולן הסטיפה, או על ארבע קורות, הינו שהבית מונח על גבי קורות של עץ רחבין שיכול לעמד בלא נעיצה בקרקע, אינו מטמא בנגעים, דכתיב (שם) "בית ארץ", עד שיהא בית טריגון, אפילו בנוי על ארבעה עמודים שם בנין, והעמודים מחברים בארץ והם לכן הנגע שעליהם מטמא בנגעים, אף על פי שהוא פתוח למטה מכל צדדיו, כיון שעל העמודים יש בית של ארבעה קירות. ועין תוי"ט שהקשׁה הלא בית מונגע צריך צעצים בקלקסן משׁנה ב) בית שאחד מצדדיו מתכלין מחפה בשיש אם אחד מצדדיו מחפה בסלע שהיה שם משׁשה ימי בראשית, ואחד מצדדיו עשוי בלבנים, או ואחד כותל אחד עשוי בעפר, היינו בנושי עפר. עשוי. דכעינן שיהו כל ארבעת הקירות משלשה דברים: אבנים, עצים ועפר. (שם מח) "את אבניו ואת עציו ואת כל עפר הבית". בית שלא היו בו אבנים ועצים ועפר, בכל ארבעת הקירות, ונראה בו נגע, אפילו נראה באחד מהדברים המקבלים טמאת נגעים, ואחר כך הביאו בו אבנים ועצים ועפר, אינו מטהר אפילו שלש אצבעות, ונראה טהור. וכן בגד שלא ארג בו שלש אצבעות ונראה בו נגע, ואחר כך ארג בו שלש של שלש, טהור. דבעינן שיהא ראוי לטמא בשעת הנגע בקלעיל ריש פרק ה, וקאן חוזר החנא. אין הבית מטמא בנגעים עד שיהא בו אבנים ועצים ועפר, ופרש מלא"ש אוליי שני עצים בקלעים שאורגין מורכין בהן השתי, (בכל אלו אם נראה נגע בחלק אחד הרי השני טהור), וכן שני דפי חלוק, היינו חלוק, בגד שבא משני חלקים ומחבר במקצת ולא בכלו, שנראה נגע באחד מהם, הרי השני טהור בנגעים. שנמתחין בין כובד עליון לכובד תחתון, שנמתחין שם חוטי השתי, הרי אלו מטמאין בנגעים מיד, ואפילו כל חוט מטמאין בפני עצמו ואין בו רוחב כגרים. כלה חבור זה לזה, ואם נראה נגע בצד אחד טמא גם צד האחר. רבי שמעון אומר בשתי אם אינו רצוף מטמא. היינו שחוטין רצופין זה אצל זה, כעין רצפה שאורגין זה אצל זה, מטמא. חוטים הם אינם רצופים, חזינן כל חוט כאלו הוא בפני עצמו (ובתפא"י מפרש שהחוטין שעל כובד עליון, שאינם מנחין יחד כפי הראוי, אלא מבולבלין, אינם מצטרפין, וצריך עיון). **י** נראה הנגע בסוף העומד, היינו שהשאיר בסוף הבגד חוטי שתי שאינו עתיד לארגן, האריג טהור. וכן נראה הנגע בארג, השתי העומד טהור, ודקה מה שאין עתיד לקצץ מן השתי עם האריג (דמה שעתיד לקצץ עם השתי נחשב כאריג עד שעור ארך המפרש במשנ"יות כלים פרק כט משנה א). נראה לנגע בסדין, שורף את הנימין. נראה בנימין, הסדין הי טהור. חלוק שנראה בו נגע, מציל את האמריות שבו, היינו שרואה בשפת הבגד לוי, דכתיב "ושרף את הבגד לוי, בצמר ובפשתים". לקמן שאין שורף האמריות עמהם, דמדלא קאמר ישרף את בגד הצמר או הפשתים, משמע שבהם שישרף ומה שיעגב, ובאה הקבלה שיעגב מהם האמריות שבו, אפילו האמריות בן ארבעה, דלא תאמר רק קשרן של מעט אי לא זהב לא צמר דרק בזה מציל, שאינו מטמא בנגעים, אלא אפילו הם ארבעה, שהוא צמר צבוע, מציל. יא) כל דבר הראוי לטמא טמא מת, קמון קלע מה שפשתים אם עור, אף על פי שאינו ראוי לטמא מדרס, היינו קמון בגד שאין בו שלשה קופדים ויש בו ג' אצבעות, וכל המפרשים במסכת כלים, מטפא בנגעים, קמון קלע של ספינה, ווילון, שלא יד זו מוליכין ספינה שנוטשת ברוח, וכן וילון, מסך של פתח, ושבים של סבכה, צעיף שמשלשל כל אשה לב הפנים, ומטבחות של סברים, שכורכין בהם הסברים, ועין במסכת כלים פרק כב משׁנה ד המקבל הכנה מטמא, וגלגלין, אבנים שחוזרים בו, ורצועות מנעל וסנדל שיש בהן רוחב כגרים, לפי שאין נגע בפחות מכגרים, הרי כל אלו מטמאין בנגעים, אפילו שאין מטמאים במדרס. סגוס, בגד עב מאד והוא כאבדרת שער, שנראה בו נגע, רבי אליעזר בן יעקב אומר, אינו מטמא עד שיראה בארג ובמוכין.

ב **הַחֹמֶת וְהַתּוֹרְמֹל נִרְאִין כְּדַרְכָּן, וּפוֹשֵׁט מִתּוֹכוֹ לְאַחֲוֹרָיו, וּמֵאַחֲוֹרָיו לְתוֹכוֹ: יב בְּגַד הַמְסֻבָּר שֶׁנִּתְעָרֵב בַּאֲחֵרִים, כֻּלָּן טְהוֹרִים. קִצְצוּ וְנַעֲשׂוּ מוֹכִין, טָהוֹר, וּמִתְּרֵי בְּהַנְיָתוּ. וְהַמְחֻלָּט שֶׁנִּתְעָרֵב בַּאֲחֵרִים, כֻּלָּם טְמֵאִין. קִצְצוּ וְנַעֲשׂוּ מוֹכִין, טָמֵא, וְאָסוּר בְּהַנְיָתוֹ:**

פרק יב

א כָּל הַבָּתִּים מְטַמְּאִין בְּנְגָעִים, חוּץ מִשֶּׁל נָכְרִים. הַלּוֹקֵחַ בָּתִּים מִן הַנָּכְרִים, יִרְאוּ בְּתַחִלָּה. בֵּית עָגוֹל, בֵּית טְרִיגוֹן, בֵּית הַבָּנוּי בְּסִפִּיָּה וּבְאַסְקֹרְיָא, אֵינוֹ מְטַמֵּא בְּנְגָעִים. וְאִם הָיָה מְרֻבָּע, אֲפִילּוּ עַל אַרְבָּעָה עַמּוּדִים, מְטַמֵּא: **ב** בֵּית שֶׁאֶחָד מִצִּדָּדָיו מְחֻפֶּה לְשִׁישׁ, אֶחָד בְּסֶלַע, וְאֶחָד בִּלְבֵנִים, וְאֶחָד בְּעָפָר, טָהוֹר. בֵּית שֶׁלֹּא הָיוּ בּוֹ אֲבָנִים וְעֵצִים וְעָפָר וְנִרְאֶה בּוֹ נֶגַע וְאַחַר כָּךְ הֵבִיאוּ בּוֹ אֲבָנִים וְעֵצִים וְעָפָר, טָהוֹר. וְכֵן בֶּגֶד שֶׁלֹּא אָרַג בּוֹ שֶׁלֹּשׁ עַל שֶׁלֹּשׁ וְנִרְאֶה בּוֹ נֶגַע וְאַחַר כָּךְ אָרַג בּוֹ שֶׁלֹּשׁ עַל שֶׁלֹּשׁ, טָהוֹר. אֵין הַבַּיִת מְטַמֵּא בְּנְגָעִים עַד שֶׁיְּהֵא בּוֹ אֲבָנִים וְעֵצִים וְעָפָר: **ג** וְכַמָּה אֲבָנִים יְהוּ בּוֹ, רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, אַרְבַּע. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, שְׁמוֹנָה. שֶׁהָיָה רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, עַד שֶׁיְּהֵא כְּשֵׁנִי גְרִיסִין עַל שְׁתֵּי אֲבָנִים מִן עֵבֶר אֶחָד. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, עַד שֶׁיְּהֵא כְּשֵׁנִי גְרִיסִין עַל שְׁתֵּי אֲבָנִים מִן עֵבֶר אֶחָד, לֹא עַל אֶבֶן אֶחָת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, עַד שֶׁיְּהֵא כְּשֵׁנִי גְרִיסִין עַל שְׁתֵּי אֲבָנִים בְּשֵׁנֶי כְתָלִים בְּזָוִיּוֹת הַבַּיִת, כְּדֵי שֶׁיְּהֵא אֲרֻכּוֹ כְּשֵׁנֵי גְרִיסִין, וְרָחְבּוֹ כְּגְרִיס. **ד** עֵצִים, כְּדֵי לִתֵּן תַּחַת הַשְּׁקוּף. דִּבְרֵי יְהוּדָה אוֹמֵר, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת כְּנֶגֶד לְאַחֲוֹרֵי הַשְּׁקוּף. עָפָר, כְּדֵי לִתֵּן בֵּין פְּצִים לְחֲבֵרוֹ. קִירוֹת הָאֲבוּס אֵינוֹ מְטַמֵּא בְּנְגָעִים. יְרוּשָׁלַיִם וְחוּצָה לָאָרֶץ, אֵינָן מְטַמְּאִין בְּנְגָעִים, דִּכְתִיב (שם לז) "בְּקִירוֹת הַבַּיִת" וְלֹא בְּקִירוֹת הָאֲבוּס לְאַר בְּקִירוֹת הַמְּחִיצָה. יְרוּשָׁלַיִם וְחוּצָה לָאָרֶץ אֵינָן מְטַמְּאִין בְּנְגָעִים, דִּכְתִיב (שם לז) "בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם" וְאֲפִילּוּ חֲבִילֵי עֵצִים, וְאֲפִילּוּ חֲבִילֵי קָנִים, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָם מְקַבְּלִים טֻמְאָה צָרִיךְ לְפוֹנְמָם. דְּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. דְּיָכוֹל נִטְמְאוּ אֲפִילּוּ חֲבִילֵי עֵצִים וְקָנִים. דְּזִנּוּרָא דְּכָתוּב הָא כְּמוֹ שֶׁמְּטַמֵּא בְּנְגָעִים שֶׁהוּא בְּמַחְבָּר (הר"א). רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר עֶסֶק הַלּוֹם לְפִנּוּי. אָמַר רַבִּי מֵאִיר וְכֵן מִי מְטַמֵּא לוֹ, אִם תֹּאמַר כְּלֵי עֵצִים וּנְבָזִין וּמִתְכּוּתִין, הֲרֵי מְטַבְּלִין וְהֵן טְהוֹרִים, אֶלָּא כְּלֵי עֵצִים בְּלֵבוּשׁ מִמְּנוּ.